

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári
Campus**

**Rippl-Rónai Művészeti Intézet Fotográfia mesterképzési
szak**

A személyes fotográfia vizsgálata a kortárs fotóművészetben

Belső konzulens: Szatmári Gergely DLA habil.
egyetemi docens

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Rippl-Rónai
Művészeti Intézet,
Média Tanszék

Készítette: Molnár Bence

Kaposvári Campus

2024

A személyes fotográfia vizsgálata a kortárs fotóművészetben

Molnár Bence

Fotográfia mesterszak, nappali tagozat

Rippl-Rónai Művészeti Intézet, Média Tanszék

Belső témavezető: Szatmári Gergely DLA habil.,

egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem,

Rippl-Rónai Művészeti Intézet, Média Tanszék

A Diplomadolgozatom két fő irányzata a vernacular photography és személyes fotográfia és annak megjelenési formái. Elsősorban megfogalmaztam mindkét irányzat stílusjegyeit. A vernacular photography fogalmánál mindenekelőtt a gyűjtött fotográfiák és annak formáit vizsgáltam meg. Itt számos új területre összpontosítottam, amelyek szorosan köthetőek a megnevezéséhez. Kardos Sándor által létrehozott Hórusz Archívum gyűjteménye mentén kezdtem kibontani a talált fotográfiák felhasználási területeit. Fontosnak tartottam Kardos személyes véleményét megemlíteni mely szerint hamarabb készül el a remekmű mint, hogy azt a „modell” vagy a fotográfus elképzelné. Az alábbi felvetés fontos szerepet játszott a diplomadolgozat megírása alatt mert, az ő által megfogalmazottokkal teljes mértékben azonosulni tudtam. Egy Kardos Sándorral készült interjú során, amelyet a Hórusz Archívum oldalán olvastam, számos olyan információra tettem szert, amely segített elmélyülni a gyűjtemények világában. Számomra ezek a gyűjtemények számos kérdést nyitottak meg és hagytak megválaszolatlanul is egy-egy alkotás során. Ezért is tartom izgalmasnak és „misztikusnak” a fotográfia ezen területét. Emellett Szilágyi Zsófia írása a fotóművészet című folyóiratban segített abban, hogy a fennmaradt kérdéseimre választ és megerősítést találjak. Fontos kihangsúlyozni, hogy a felvételek nem szűkíthetők le csak az amatőr felhasználók fényképeire.

Erik Kessels munkásságával folytattam megfigyeléseimet, hisz ő maga is gyűjtött fényképek alapján készíti el alkotásait. Charlotte Cotton gondolatait ekkor emeltem be, hisz ő pontosan arról ír, hogy a vernacular photography, illetve a személyes fotográfia kontextusa miként változik meg amint a kortárs fotóművészet színterébe emeljük be. Ez a gondolatmenet későbbiekben végigfut a diplomadolgozatomon és fontos elemét képezi.

A fotográfia demokratizálásának megértéséhez elengedhetetlennek tartottam bemutatni a fotótechnika fejlődésének főbb mérföldköveit. Számos olyan technikai fejlődés történt, amely elindította ezt a folyamatot. Elsőként a 20. század elején a Kodak Eastman vállalat állta kifejlesztett Kodak Brownie típusú fényképezőgép volt az, amely az amatőr fotográfusok széles körében elterjedt egyszerűsége miatt. Az amatőr fotográfia elterjedése végett kezdtem el a snapshot fogalmával foglalkozni, ami szorosan kapcsolódik a vernacular illetve a személyes fotográfiához. Ezt Marvin Heiferman írása alapján technikai szempontból az alábbi módokon lehet megfogalmazni: gyors kompozíció, manuális fénymérés, amennyiben az adott eszközön ez a funkció elérhető és nem automatizált. Gyakran megfigyelhető a vakuhasználat, amely magával hordozza a színesfényképeken a vörösszem effektust, a képmezőbe belógó ujjakat, vagy éppen a bemozdulást, és elrontott képéllességet.

Ahogy a fotótechnika fejlődött és elérte a teljes körű digitalizációt, számos új fogalommal és felvetéssel egészült ki kutatásom. Most már bárki könnyedén dokumentálhatja mindennapi életét és élményeit selfiekkel, ennek következtében a digitális tér tele van sokféle vizuális tartalommal, amelyek segítenek betekintést nyújtani mások életébe és kultúrájába világszerte. A selfie kultúra nem csak az önmagunkról készült képek megalkotásáról szól, sokkal inkább egy olyan összetett jelenség, amely mögött mély társadalmi folyamatok, pszichológiai hatások és technológiai fejlesztések állnak.

A magánélet, mint fogalom sokkal mélyebbre ható kérdéskör a médiában. Akár azt is kijelenthetjük, hogy a jelenkor legnagyobb problémája a média világában a magánszférának az Internet publikus terén való megjelenítése, mivel sokkal többet mondunk el, vagy mutatunk meg magunkról tudatosan, vagy éppen ellenkezőleg tudatunkon kívül, mint ami biztonságos. Ezen fogalmak kérdésköreit és értelmezéseit jártam körül írásom során.

Lezárásképpen diplomadolgozatom konklúziója, hogy azáltal, hogy a vernacular photography, illetve a személyes fotográfia fogalma átalakul, amint egy más kontextusba helyezzük, nem vész el személyessége, hanem egy új formában tovább él a fényképeken.